

זרה. היש עבודת אלילים בימינו? כל העובדים של המדינה עושים לבנין הארץ ולהגנתה, ואנו מבקשים מכם לא לבוא יותר ולהסיר אותנו".

לפי עדות שלוחות הם הסתלקו ממיד" ומזכירות המפלגה בטבריה המפא"ית (לפי תוצאות הבחירות לעירייה) היתה בטוחה בקולותיהם של כמאתיים חימנים, בעלי זכות הבחירה, בין תשעים המשפחות שונאות לשון הרע, ובמיוחד כשהיא מכוננת נגד מפלגת פועלי ארץ ישראל.

צדקיהו מול צדקיהו

כשהופיעו על הקירות כרוזיו של צדקיהו, עורר הדבר סקרנות. ההומור שלו היה דל, אך היה בו בכל זאת גישה חדשה למלחמת-הבחירות. נסיונם של הצינים הכלליים להגיע בצורה זו אל לבות הנוער לידידהארץ (שרבים סבורים, משום מה, שהוא מדבר בשפת אידיש טים) החל במול של הצלחה.

כעבור שבוע קראו בחמהון: צדקיהו מתקין, בהומור הדל המיוחד לו, את הצינים הכלליים עצמם.

פתרון הסוד: תועמלן זריו של מפא"י החליט שצדקיהו הוא ילד חמוד, יהיה חמוד עוד יותר אם יקבל פנקס-מפלגה (ומשרה) במפא"י. ישב והמציא צדקיהו מפא"י, המשתמש באותן אותיות ובאר תו פרצוף.

החלו הצדקיהויים ללחום איש ברעהו. רק דבר אחד נשאר משותף לשניהם: הם לא היו מצחיקים.

חקירות

"סופר היה מר!"

"בחמש לפנות בוקר דפקו על הדלת. על הסף עמדו שוטרים בלבוש אוזני. הם באו לערוך חיפוש בבית", הצעיר,

לוח פנים חגיגות. אלא שאת הצד השני של המטבע לא הבין: שהצלחת כל התעמולה הזאת תלויה ברצונו הטוב של העתונאי, ההופך את המחזה למאורע. עתונאים אמריקאיים חשובים, שברשי מותיהם היה תלוי גורל מפעל האגרות, לא הצליחו לחדור בכלל אל ב.ג. מכיון שהתרגלו לגישה אחת מצד סרומן ומאק ארתור, הסתלקו בזעף. גם היהודים שביניהם התאפקו רק בקושי מלהכשיל את המפעל.

שאל הרצל רונבלום: מי הרגיל את ב.ג. להתייחס אל העתונאים כאל משרתים נחותי-ערך? ועונה: העתונאים הישראליים, שלא ידעו להגן על כבודם.

הסכימו עמו: אותם שזכרו את פרשת ההססה, כאשר הוא עצמו ותבריו הסכימו לקבל את הזמנת ב.ג. הפקירו בזאת את עתונאי האופוזיציה, שלא הוזמנו.

בחירות

בלי ניבול פה

משך השנה הגיעו לטבריה שעל גדת הכנרת תשעים משפחות מעולי תימן, פוזרו בשלושה מחנות עולים הנמצאים בתחום העיר.

אחר ססודרו בעבודה הם עומדים ליד כות בשיוכו קבע, אך לדעת שנוחות, בטאון מפא"י לתימנים. נותרה עוד נקודת תורפה אחת: הסתה פוליטית מבחוק, בעיקר מצד החזית הדתית.

אולם, גם לה נמצא פתרון: נאום תשרי בה של רב העדה התימנית.

שנאת חנם: כאשר הופיעו, באי ווירת ערב הבחירות צדת הקולות, תור עמלני החזית בין התימנים והציעו להם שיוכו קבע מייד בתנאי שיטשו את הסתדרות העובדים (קרי: מפא"י) ויצ'.

זמן, בלי אהבה יתרה, כמטרה בפני עצמה.

אין ספק שרוב תושבי המדינה מסכימים למטרה זו. אלא שאין הם מוכנים להתמוגג, לשם כך, מהתלהבות.

הממשלה

"עכשיו יהיה בסדר"

לפני שבועיים הציגו יומני הקולנוע גבע קטעים מבקורו של ב.ג. בארצות הברית. במקום אחד נראה ראש הממשלה באוסו פתוח ברחובות עיר. לפני ב.ג. נסעו שתי מכוניות מלאות צלמים, צלמי קולנוע. משני צדי הדרך רצו גם כן צלמים ומאחורי מכונית ראש הממשלה רצו עוד כמה צלמים. באחת המערכות בארץ העיר מי שהוא: "עכשיו יהיה בסדר. כאשר יחזור ב.ג. יקבל את הצ' למים בסדר פנים יפות. את זה למד, לכל הפחות, באמריקה".

לא בדיוק בסדר פנים יפות נתקבלו צלמי העתונות שבאו לכסות עבור העיתונות המקומית ועתונות ארצות חוץ את שובו של ב.ג. ארצה. בתוך המהומה הרבה והתדהמה שנפלה על עשרות הצ' למים המקצועיים לא היה איש שיוכזר בדיוק את סדר הדברים:

למסדר החגיגי ולמשמר הכבוד בין ה"אווירן לאולם שדה התעופה לא נתנו לי צלמים לגשת בכלל. המשטרה הצבאית הפקידה שוטרים שכסו את עדשות ה"צלמוניות. אחרים קבלו דחיפות והזינו את מצלמותיהם. צלמה אמריקאית מפורסמת, המצלמת עבור לייף האמריקאי, נעצרה פעמיים ע"י המשטרה. ה"מצב נעשה כה מגוחך עד שגנן אלוף משה פרלמן, ראש לשכת הקשר לעתונות, היה מוכרח להתערב לטובת הצ'למים, אף נכנס לדיון ודברים עם בעל ד"ר גה גבוהה ממנו. אחד מחברי הועד של ארגון צלמי העתונות מספר כי בשעה שאחד הצלמים נדחף בגסות ע"י קצין צבא בא לעזרתו הרמטכ"ל, רב אלוף יגאל ידין.

התוצאה: אספת-מחאה של צלמי העתונות בלשכת-הקשר. הוחלט מיד ל"אסור על חברי האגודה לפרסם כל תמונה בקשר לבואו של ב.ג. ביום השישי בבנקר הופיעו עתוני הארץ בלי תמונה. והתמונה היחידה, בזירוזלט פוסט, לא היתה מקורית, אלא תמונה נושנה. בתאור בואו של ב.ג. מספר זירוזלט פוסט על ב.ג. הלבוש כותנת לבנה פתוחה, ועל שמלתה הלבנה של פאולה — בתמונה עונד ב.ג. עניבה, פאולה לובשת שמלה כהה.

בינתיים יושבים צלמים ועתונאים ומשברים את ראשם — קשה להבין את היחס הזה. מה מנסים להשיג ע"י כך? היחס בין ב.ג. והעתונות הופך יותר ויותר מתוח.

ייתכן ויש להכניס לתכנית הלימודים של המשטרה הצבאית, האורחת והמקידות הממשלתית, בין הגדרות שאר בעלי-החזק, את הגדרות של צלם העתונות, העין הצבורית ההולכת על שתיים.

מטר הבושם פסק

"כך לא היה מתנהג באמריקה!" אמר במרירות אחד העתונאים, כשחזר משדה התעופה בלוד.

למחרת בא הרצל רונבלום, עורך ידיעות אחרונות, אחד העורכים שהוטסו על חשבון משלם-המסים כדי לחזות במ"ס בן-גוריון באמריקה, וגיח: "כך בי דיוק התנהג גם שם."

במשך חודש התמוגגו העורכים מעל דפי עתוניהם, החיוו מטר של בושם על ראשיהם. הקוראים הרימו לא פעם את גבות עיניהם, קיבלו את הכתבות הנלהבות כתשלום עתונאי עבור הנסיעה הנאה.

אידייליה זו נסתיימה בדיוק ביום בו חזר ראש-הממשלה. העורכים הריגשו את עצמם תפשים ענה מן החוב, שנפצע סיפרו את האמת: היחס אליהם מצד פמלית ראש-הממשלה היה מעליב. עוד יותר מעליב (וגם יותר מסובך) היה יחס של אותה פמלית לעתונאים האמריקאיים, הרגילים ליהם אחר.

משרתים נחותי-ערך. מסתבר שפמליתו של ב.ג. למדה דברים רבים באמריקה (הביאה אותם לישראל) ונטיה במכונית פתוחה בין ההמון הממיץ, קב

העם

החידקים שתקו

אחרי היסוסים רבים החליט הקיץ הח' לטה סופית: הוא בא לישראל. המוני יצאו לחופי בת-גלים בחיפה, המפעילה את תחבורתה גם בחגים; המוני הצטופפו בתורים אימים בתל-אביב, בנסותם להגיע להוף היפה של בתים. אחרים התיאשו, הלכו לשפת-הים של תל-אביב עצמה, מצאו לתמהונם כי העיר ריה החליטה, סוף-סוף, להרשות את הר' חצה בים לאנשים מעל לגיל 9. דעתם של

מרדכי זורמור

התעללות בוקר

החידקים בענין זה לא היתה ברורה. למראה ההמון הגדול היוצא לקראתם, שתקו, כנאה לחיידקים.

כך עבר חג השבועות — הפעם יומיים של בטלה מרגיות, קרב המחסור המוחלט באפשרויות של נופש והתבודדות. לא הבחירות הקרובות לקונגרס, לא נאומי של ראש הממשלה החורה, גם לא המשחק הדיפלומטי בענין החולה, יכלו להפיג שיעמם. רוחה-הזועה זה.

ציונות

המצביעים ביהקו

מפקדים ואדישים יצאו המצביעים והצ' בעיו למוסד העליון של התנועה, אשר רק למעטים מהם היה מושג כל שהוא לשם מה הוא חי.

קדמו ליום הבחירות שבוע של תעמול לה קדחתנית, שלא התנברה על חוסר הענין הכללי. רמקולים סרדניים טירטרו בכיכרות נאומים משעממים על עקרונות ההחזקה הציונית; מתוך רמקולים נעים בקעו קולות צרודים, שהצטיינו בד"ך כלל במבטא עברי לקוי.

היה ברור כי המחזה כולו אינו אלא חזרה כללית לבחירות לכנסת. את זאת ידעו גם הציונים-הכלליים והדתיים: בי ידעם כי מפא"י הכינה את מערכתה ביתר יעילותה, החרימו את הבחירות, למען לא יטפיעו התוצאות, כעבור 7 שבועות, על דבורהים לכנסת. היתרון: הם יוכיחו לטעון שהאדישות הכללית אינה אלא זעם מפלגתי מוסת.

לחמת-מוגג — לא. הסיבה האמיתית

לפיהקו הציבור: הכל מרגישים שאבי סודר הוא לרורש מאהרם ישראלים לשקול שקל, להתייחס אל התנועה הציונית כחיישים בבוקולין או כמכורי נקניק (כשרים) בחייטצ'פל. לאיש אין ספק שדמות המדינה (ציונית או בלתי-ציונית) תיקבע בכנסת; שאין התנועה הציונית אלא אדרת יפה למשהו פתוח רומני טי: מנגנון האוסף את התרומות אשר בלעדית תפשוט המדינה את הרגל. האזרח הישראלי הממוצע מוכן לקבל את התרומות. אין הוא מוכן: להתייחס אל מהגנים ציונים היושבים בגולה כאי-לו היו גדולי הדור.

מקור שני לאדישות: הציונות איבדה מזמזם את שאיפותיה האידאולוגיות. בין מים עברו היתה ההגשמה הציונית קשורה בלהבות מסוימים: לבנות הברה-לדודי, מהלחיות את הדת היהודית, לבנות סוציאליזם העולמי על כל סוציאליזם אחר. אלא שאידיאלים אלה דהו במציאות המדינה הכבו לפראוזה. לא נשארה אלא השאיפה הנשמת: להביא מקסימום של של יהודים למדינה, תוך מינימום של

ט ר מ פ!

-517-

נמוך הקומה, חובש כיפה, מגודל פיאות ולבוש מדי צה"ל, ישב על הספסל, במ קום שבדרך כלל יושבים הנאשמים בבית המשפט המחוזי. הוא פתח את סיפור המ' עשה על מחנה גילמה, שם היה עצור כחשוד בהתשייכות ל"ברית הקנאים" בקשר לנסיון להשליך בצצה לכנסת. הוא בא לספר לועדת החקירה הפרלמנטרית, שנתכנסה השבוע בתל אביב, על פרשת ההתעללותיו בעצורים. "אלה לא היו מיעדידים ולא התעמלות" השיב לשאלת אחד מחברי הועדה. "משראיתי את אשר ראיתי, חשבתי, כי אין עוד חוק במדינה הזאת".

צבא או מחנה גילמה: מרדכי זורמור, יליד גרמניה שגדל בירושלים, היה ראשון העדים שהופיעו בפני הועדה, טען, כי עונה במחנה גילמה על ידי שוטרים.

(המשך בעמוד 10)